

Izhaja vsako soboto in velja:
 vse leto K 10.—
 pol leta „ 5.—
 četr leta „ 2.50

Inserati:

Petit-vrsta 1krat stane 20 vinarjev.
 Pri večkratni inserciji po dogovoru.

OSF.

Uredništvo sprejema le frankirane rokopise
 ter jih ne vrača.

Uredništvo je v Ljubljani, Knaflcove ulice 5,
 I. nadstr., upravnništvo pa ravnotam spodaj.

Posamezna številka 20 vin.

Politično-satirični tednik.

Župnik: Kaj? Tako malo podpisov?

Tercijalka: Ne zamerite, gospod fajmošter, saj smo podpisale tudi vse novorojenčke in vse rojake, ki so se preselili v Ameriko ali na drugi svet.

Župnik: Podpišite še tiste, ki se porode najbrže še letos!

K preosnovi zakona.

„Torej, ti si podpisal polo zoper nameravano preosnovno nerazrušnega zakona?“

„Da, prijatelj. Poslušaj me! Zakonska dvojica nikakor ni mogla in ni mogla složno prenašati sladki jarem zakonskega življenja. Jezična ženica je kaj rada hodila na posete in še češče so prihajali k njej „dobri“ znanci iz deviških let. No, mož je tudi le prerad skakal čez ojnice in se naslajal po tujih zelnikih.

Zmenila sta se obadva, da pojmeta narazen. Pobotala sta se glede vsega, le zaradi dece se kar nista mogla zediniti.

Imela sta troje otrok. Žena je zahtevala dvoje otrok zase, mož pa ravnotako dvoje!

„Pomirita se vendar“, je zaklical nasled sodnik, ko ni hotela odnehati nobena stranka. „Potrpita vsaj še eno leto! In ko dobita zopet naslednika več, jih imata štiri in delitev je potem kaj lahka!“

Stranki sta se zadovoljili s tem predlogom in zopet sta nastopila mož in ženica trudapolno pot pod zakonskim jarmom. Tolažila sta se, da eno leto ni večnost in ni zlomek, da ne bi prišel medtem četrti naslednik. Tako je zrla dična zakonska dvojica nadepolno v zagonetno bodočnost.

Zopet je preteklo leto temu zares vzornemu zakonskemu življenju. Slučajno pa sta se srečala sodnik in mož, ki si je bil pred letom tako želel iz pretesnih mej zakonskega življenja.

„No, ali se še vedno nameravate ločiti?“ je vprašal sodnik.

„Rad, prav rad!“ je odgovoril mož žalostno. „Toda, kupili smo dvojčke! Potemtakem bo treba čakati zopet eno leto!“

— „Vidiš, prijatelj, zaradi tega bi podpisal protestno polo tudi trikrat in štokrat in priporočam to vsakemu previdnemu kristjanu!“

„Jaz pa ne!“

„Zakaj ne? Kako bi se bil neki rešil ti modrijan?“

„Kupil bi bil trojčke.“

Umbrosus.

Vaški don Juan.

Ob gozdnem robu nad vasjo z brevirjem v roki se sprehaja; po drevju ptice spet pojo, iz zemlje mlado cvetje vstaja.

A on je gluhi in slepi postal za petje, cvetje pomladansko, ker Veneri v posest je dal vse svoje srce velikansko.

Tja doli na polje in v vas, kjer žive se cvetice s krili premičejo, pojo na glas, oči mu zro in srce sili.

Od daleč vsako brž spozna, čeprav ne vidi lic nje gladkih, in v dnu srca pošegeta ga sto in sto spominov sladkih.

Je v vasi cerkev, poleg nje se dviga župna hiša bela; po brdih, dolih pa stoje okrog premnoga kmetska sela.

Pod klop romanopisci vsi pomečejo naj svoje „špehe“, če naš junak popisal bi v tem kraju pridobljene vspehe:

Kar v fari lepih je deklet in brhkkih žen, vsem skoro je že popravil cvet in srkal med, vse druge pa še vjame v mreže.

Ko to doseže, se vesel preselil bo na novo faro, kjer spet od kraja bo začel igrati svojo igro staro.

Ščipar.

Za jezikoslovce.

Zakaj se imenujejo cerkveni nabiralniki tudi pušice?

Odgovor: Ker se z njimi pušča darovalčevim žepom.

Kleščar.

Previdnost.

Zakaj pobirajo po Ptujju zlasti zastarele device podpise za nerazveznost zakona?

Zato, ker se boje, da bi vsako zapustil mož že drugo jutro po poroki.

Sinček.

Klerikalna tolažba.

Koroški Slovenci, oj, ne jadikujte, protestov nikar na zborih ne kujte! Zakaj zdramili ste se iz spanja? Oj spite, ne kvarite nam barantanja!

Za vas pravočasno bomo skrbeli, ko bomo na Kranjskem oblast imeli; tedaj pa pričnemo čisto „ab ovo“ in vam priborimo — statistiko novo.

F. Pl.

Povračilo.

Na živcih bolan profesor in doktor bogoslovja si je želel, da se med počitnicami okrepča in razvedri na kmetih.

Pisal je torej svojemu bivšemu součencu, župniku Bisagarju, da naj o njegovem prihodu ne obvesti nikogar, ker ga vsaka, tudi najmanjša nenavadna reč sila razburi in vznemiri; on pa da želi vsaj teden dni pri Bisagarju preživeti inognito in popolnoma mirno.

Župnik mu je pisal, naj le kmalu pride in da ga bo jako veselilo itd. Bolehni profesor se je pripeljal, na kolodvoru pa je zagledal vse polno ljudstva. Belo oblečene deklice so ga pozdravljale in ga obsipale s šopki, Marijine device so mu poljubljale roke, oče župan je izrazil v imenu občine občno veselje ob prihodu tako odličnega gosta, župnik se je pa škodoželjno in hudomušno namuzaval in posmehal za doktorjevimi hrbtom.

Prevarani profesor se je seveda hudo jezil zaradi župnikove hudobnosti, hinavski Bisagar pa se je izgovarjal z medenimi besedami in trdil, da je naredil to le v viden znak svojega posebnega spoštovanja do tako odličnega gosta.

Med večerjo pa je iznenadil ubogega gosta še huje. Dejal mu je namreč, da žele vsi župljani prav presrčno, naj bi prihodnji dan pridigoval namesto njega gospod profesor; prepričan, da prijatelj doktor tej želji zadovoljno ustreže, se on (Bisagar) ni nič pripravil za jutrajšnji govor.

Profesor je takoj spoznal župnikovo hudomušno namero in si mislil: Le čakaj, Bisagar, ti hočeš potegniti mene, jaz pa potegnem tebe!

Drugi dan je bila cerkev polna radovednega ljudstva, želečega, da sliši slovečega in učenega govornika.

Profesor je stopil na prižnico in pričel: „Danes vam bodem prvokrat govoril na tem posvečenem kraju. Opominim vas pa, da me bodo slišali in razumeli le oni, ki so brez smrtnega greha!“

Nato se je propovednik lepo odkašljal in pričel odpirati usta na široko, ne da bi kaj izpregovoril, mahal z rokama in se sploh vedel kakor najgorenejši oznanovalec božje besede.

Vse ljudstvo v cerkvi je strmelo in se čudilo, drug je povpraševal drugega, če kaj sliši govornika in ker nihče ni slišal ničesar, so bili vsi uverjeni, da so v smrtnem grehu.

Zaraditega so se spustili v strašanski jok, ki je privabil tudi domačega župnika iz zakristije v cerkev gledat, kaj pomeni to strašno ihtenje in zdihovanje.

Ko je Bisagar videl profesorja, kako odpira usta in maha z rokama, ga je posilil smeh; moral si je z obema rokama zakriti obraz. Ljudje pa so šepetali drug drugemu: Župnik se tudi joka, tudi on ima smrtni greh!

Ker bolehni profesor ni našel pri svojem prijatelju zaželjenega počitka in razvedrila, se je povrnil še tisto nedeljo v mesto.

Župljani pa so mislili, da so vsi izredni grešniki; kar trumoma so drli k izpovednici in nagajivi župnik jih je moral izpovedovati ves teden, preden je potolažil svoje vznemirjene backe. **Fr. P.**

Dopisa.

Ptuj, dne 23. marca. V nedeljo 25. tega meseca uprizore prvič na Štajerskem izvorno slovensko šaloigro „Brat Čuk“, ki jo je spisal neznan slovenski pisatelj in humorist. Sedeži prve vrste bodo po 1 K 20 h, sedeži druge vrste po 80 h, stojišča 40 h. Začetek bo ob osmih zvečer v dvorani ptujske „Čitalnice“. K predstavi najvljudneje vabimo vse ljubitelje slovenskih izvornih burk. Obračamo se še posebno do vas, tovariši in tovarišice, da počastite svoje mlade, navdušene gojitelje slovenske dramatike kar najštevilnejše s svojo prisotnostjo. —

Maribor, dne 23. marca. (Na klerikalni podlagi.) Kakor je že znano, imajo štajerske ultraklerikalne učiteljice-device društvo v mariborskem samostanu, kjer se shajajo redno sleherni mesec k „važnim“ posvetovanjem. Posebno, kadar ulovijo v svoj brlog novo devico, takrat je tam kanibalsko veselje. Vsaka novinka mora slovesno priseči, da se hoče vsekdar in povsod ogibati družb učiteljev-tovarišev, zlasti pa takih, ki ne letajo vsako jutro k maši in se ne plazijo vsak teden k izpovedi, kakor one same. Tudi jim je s strogo kaznijo, z izobčenjem iz družbe in s smrtnim grehom prepovedano, da bi se tikale s katerikoli kolegom. Postrežem lahko z imeni oseb, ki sem z njimi občeval in se celo pobratil ob neki priliki. Ali, glej ga spaka! Takoj drugi dan so mi javili, da se ne sme nobena tikati z mano, ker jim baje mamice nikakor ne dovolijo tega. Jasno mi je sedaj, kaj jih je zavedlo tako daleč, ona presneta obljuba v dlan predsednice lepega društva. Torej tako daleč ste zabredle v svoji zagriženosti in zaslepljenosti! To pa je že prenapeta neumnost in nesramnost, ker te device vzlic svoji častitljivi zarjavelosti še vedno niso uvidele, da so prav bisagarji najhujši zaničevalci učiteljstva, posebno pa še učiteljic, katere imenujejo le uboge, majhne dušice. Kje imate stanovsko samozavest? S kolegi se torej ne smete družiti, pač pa z različnimi zakotniki in duhovniki, ki se jim sme obesiti takoj vse na nos. Ljudje, ki niso z nami, so proti nam in takim stanovskim izdajicam ne moremo [odgovoriti drugega nego to, da jih na vse kriplje pomilujemo in preziramo kar najkrepkeje.

Dr. Šusteršiču v spomin.

Dokler si še nemškutar bil,
na glas si po beznicah vpil:
„Smrdi po kozlih, ravnokar
se tukaj je napajal far!“
Postavljal si se, Šusteršič,
imel pa v žepu nisi nič!

Postal si narodnjak, odšel
med klerikalce in zapel:
„Kdor ne bo lizal farjem pet,
na večne čase bo preklet!“
O brumni doktor Šusteršič,
kako značajan — ti si ptič!

In kmalu je izšel ferman,
da sleherni katoličan
častiti mora te in da
voliti za zastopnika.
O čudni doktor Šusteršič,
postal si Jegličev birič!

Dobili kmetje so konsum
in pa zadrugo. Ta izum
je ljudstvu splošno le v gorje —
in tebi v prid, to vsakdo ve:
O skopi doktor Šusteršič,
v Boštanju kupil si gradič!

Kramaril si, kramaril boš,
vsa tvoja vera je le groš!
Tako brez truda si postal
analfabetom general.
Nerodni doktor Šusteršič,
po smrti vzame te hudič!

A. Z.

Dobrotnik.

Sentvidski gospod klepar Belec je brezplačno izvršil vsa kleparska dela pri škofovih zavodih. Delo pa je tako, da se že sedaj povsod pojavlja „Klanfarjev Tone“ iz lukenj ter da bodo še njegovih otrok otroci imeli vedno dovolj zaslužka s popravili.

Posledice požrešnosti.

Govorniške cvetke.

Na „veličastni“ protestni maškaradi ljubljanskih tercijalk proti razporoki in svobodni šoli v veliki dvorani „Unionovi“ sta se s svojimi fulminantnimi izvajanji zlasti odlikovala dež. poslanec dr. Schweitzer in državni poslanec dr. Šusteršič.

Dr. Schweitzer je pričel takole: „Častiti zbor! Vsi veste, da smo se zbrali tu, da protestiramo proti temu, da bi se krščanski zakon potegnil v nizko blato.“ — Ako že vsi sami vedo, čemu so se zbrali, in jih govornik vendar še enkrat spomni pravega vzroka, potem moraš možu pripoznati vljudnost, potrpežljivost in nenavadno previdnost. Kako lahko bi se bilo pripetilo, da bi bil zašel med nedolžne klerikalne ovce pohujšan liberalen volk vsled svoje nevednosti, misleč, da se bo prav dobro zabaval med mnogobrojnimi zborovalkami. Po uvodnih besedah pa bi jo bil takoj popihal na čist zrak in preprečena bi bila vsaka zmota in preteča zgaga. Posebno hvalevredna je fraza „nizko blato“. Menda ni treba posebej poudarjati, da „visokega“ blata sploh ni nikjer v vsem stvarstvu in da je gospod govornik v črno zadel s svojim primernim „epitheton ornans“. Že zaradi tega ga imenujemo po vsej pravici slovenskega Cicerona.

Nadaljeval pa je mali Ciceron doslovno takole: „Mi katoličani imamo sploh tako navado, da vedno nekoliko zamudimo, a nazadnje vendar še prav pridemo. Tako je tudi tu.“ — Čudno, nad vse čudno je, da človek, ki zamudi, vendar še prav pride! Toda, kdor veruje v čudeže, mora verovati tudi tej čudoviti trditvi! Jako genljiva pa je odkritosrčna izjava in neprisiljena priznava, da katoličani vedno nekoliko zamude.

Med drugim je dejal dr. Schweitzer tudi tole: „Znani pisatelj Klemens Brentano pravi nekje v svojih delih, da je hudič z enim napačnim nazorom veliko bolj zadovoljen, kot s hudodelstvi celega stoletja. To je v zgodovini res globoko utemeljeno.“ — Zopet nekaj novega! Doslej še živ krst ni vedel ničesar o tem, da je zadovoljnost hudičeva v raznih stopinjah utemeljena v zgodovini in gospodu Brentanu se bržkone nikdar ni sanjalo, kako imeniten dodatek mu kdaj priskrbi mali naš Ciceron.

Še vse lepše krilate besede pa je izpuščal za njim burno pozdravljeni državni poslanec dr. Ivan Šusteršič.

Povedal je med drugim: „Vsak mož se lahko oženi z ženo, ki jo ljubi, seveda če ga ona mara. Če ga ne mara, potem seveda ni nič. (Smeh.) Ravno tako se lahko vsaka žena poroči z možem, seveda tudi le, če jo ta mara.“ (Smeh.) —

To sta dve debeli resnici — na prvi pogled. Vsak mož se namreč ne more oženiti z ženo, ki jo ljubi, če ga ona mara. Ta bi bila lepa! Može in žene bi torej kar menjali med sabo, samo s pogojema, da se „marata“ drug drugega. Temne so tvoje besede, o gospod! In kar ne moremo razumeti, da so se govorniku odobrovalno smejali vsi poslušalci: saj je govoril z a razdružitev in ne proti njej!

Po glasnem odobravanju je nadaljeval slovenski Demosten svojo klasično govoranco dobesedno: „Če stopita ženin in nevesta pred oltar, sta oba dobro poučena o zakonu. Takrat, ko stavi duhovnik nanj zadnje vprašanje, ga nihče ne sili, da reče: da; če mu to ni všeč, naj reče: ne, vzame klobuk in gre. (Smeh). Če pa pravi: da, se je vezal za celo življenje.“

— Ta izborni odstavek se zdi morebiti komu preveč zamotan, pa je čisto jasen. Kdor svoje neveste ne mara, naj samo pred oltarjem reče ne in naj se pobere! Sicer bi storil to lahko tudi že prej in bi vsaj ne imel svatov za norca. Neumevno pa je to, da so se poslušalci zopet smejali po besedah: „vzame klobuk in gre“. Brez klobuka vendar nihče ne bo hodil iz cerkve, zlasti že zaraditega ne, ker ima skoraj vsak ženin novega. Mali naš Demosten je torej govoril docela logično in le razposajeni hudomušnosti njegovih poslušalcev in poslušalk je dati na rovaš, da so se mu grohotali v tako slovesnem resnem trenutku.

„V rodbini je moč krščanstva“, je razlagal naš dični Demosten, „vsaka rodbina je trdnjava za naše versko prepričanje in več vredna, ko vsa okrajna glavarstva in vse sodnije. Pred par leti o tem še nihče ni nič govoril.“ — Torej pred par leti se nihče ni zmenil zato, da je vsaka rodbina več vredna nego vsa okrajna glavarstva itd. Skrajni čas je, da je prišlo to vprašanje v javnost in da so okrajni glavarji dobili že zdavnaj zaslužen brco.

„Nasprotniki se vedno iz početka delajo silno nedolžne, a potem vržejo raz sebe krinko, ovčjo obleko in — volk se pokaže. Tako so nasprotniki delali drugod, tako delajo tudi pri nas. A to je silno nevarno, ker bo peljalo naprej.“ — Ako uvažujemo uvodne besede prvega govornika, ki je slovesno priznal, da tercijali in tercijalke vedno zaostajajo, nam je jasno, da se brani njih kolovodja, največji sovražnik napredka, da bi „peljalo naprej“.

Vrhunec retorske umetnosti pa je dosegel govorniški matador dr. Šusteršič, ko je sprožil krilate besede: „Če bi hotel jaz sedajle skozi zid z glavo, bi ne mogel, razbila bi se mi glava, čeprav je

trda, a skozi bi le ne mogel. In tak zid je nerazdružnost zakona. Če prime človeka strast, pa vidi nepremagljivo oviro, se vendar premag. Ko bi pa ne bilo več tega zidu, bi bilo drugače.“ — Imenitno! Da ima dr. Šusteršič trdo glavo, to je znano, in tega bi mu ne bilo treba posebej poudarjati na shodu v „Unionu“ in se javno bahati s krepko konstitucijo svoje betice. Opozorjamo pa na poslednji stavek: „Ko bi ne bilo zidu, bi bilo drugače“. Fenomenalno!

Navedene sijajne govorniške cvetke in klasični izreki niso morda plod bujne fantazije, temveč vse je tu posneto od besede do besede, kakor je zraslo na dr. Schweitzerjevem in dr. Šusteršičevem zelniku. Kdor tega ne verjame, naj bere „Slovenčevo“ poročilo z dne 12. marca.

Slovinci pa smemo biti ponosni na malega Cicerona in Demostena. Upamo, da se bomo kmalu zopet mogli naslajati z dovršenimi umotvori teh dveh svetlih govorniških korifej. Š.

Nova Marijina „devica“.

(Po resnični dogodbi.)

Od radosti nebeške vneti
se župniku obraz kar sveti!
Zakaj bi pač ne bil vesel?
„Devico“ svežo je ujel!

Za hribom, tam domuje Mica,
častitljiva je to „devica“,
je stara že, že velih lic...
Obup podi jo v „nov“ poklic.

V obleki beli v cerkev stopi
začudijo se gosti tropi!
„Nedolžna je, čistosti raj
ohrani lurška voda naj!“

Tako naš fajmošter povdarja
— poglej prebrisanega farja! —
čeprav vedo mladi, stari,
da dvajset let devica ni!

Obupala je trohla reva,
da kdaj v zakonu bi živela...
V „deviško“ družbo se zapiš'
morda kaplana vsaj dobiš!

Le petkrat v Rim se je peljala,
zdaj pa nedolžna je postala!
Glej, kakšen čudež doživiš
če lurško kapljico častiš!

V—lk.

V album.

Nekdaj umiralo stotero
je mož in ni se slišal stok;
sedaj pa „branite“ vi „vero“
s podpisimi babnic in otrok.

F.PI.